

Adatvédelmi Biztos Irodája
H-1051 Budapest, Nádor u. 22.
Dr. Péterfalvi Attila

Tárgy: adatvédelmi panasz bejelentése

Tisztelt Adatvédelmi Biztos Úr!

2005. január 3-án az 1992. évi LXIII. törvény 6., 11. és 12. §-ában biztosított jogaim alapján felvettem a kapcsolatot az Országos Egészségpénztár (OEP) adatvédelmi felelősével Dr. []-sal és tájékoztatást kértem a náluk tárolt különleges személyes adataimról, valamint azok kezeléséről. A vezető adatvédelmi felelős nagyon készséges volt és megküldte a náluk tárolt adataim kivonatát, ugyancsak tájékoztatott az adattárolást szabályozó 1997. évi LXXX. és LXXXIII. törvényekről. Meglepődve tapasztaltam, hogy az OEP nyilvántartásában szerepel olyan gyógyszer kiváltásának adata, amelyet támogatás nélkül kellett megvásárolnom. Tekintettel arra, hogy ilyen adat nem lehetne az OEP birtokában az 1997. évi LXXXIII. törvény 79. § e.) bekezdése alapján¹, ezért 2005. március 7-én ismételten az OEP vezető adatvédelmi felelőséhez fordultam további felvilágosításért. Ő a különleges személyes adatok jelenlétét a nyilvántartásban azzal indokolta, hogy az Országos Statisztikai Adatgyűjtés Program (OSAP) keretében a 215/2003 kormányrendelettel előírt 1501/01 számú adatszolgáltatási kötelezettségük miatt van szükség az adatok tárolására.

Áttekintve az adatkezelési folyamatot, a következő magyarázatot találtam a jelenségre: a gyógyszertárak a náluk kiváltott *összes* recept adatait feldolgozzák, és adatbázisban tárolják függetlenül attól, hogy az, támogatott gyógyszerről szól vagy sem. Az adatbázis egységes szerkezetű, és mivel a támogatások elszámolása miatt az adatok egy részét úgyis havonta jelentik az OEP részére, hát nem válogatják szét az adatokat, hanem elküldik az egész adatállományt. Valószínűsítem ezért, hogy a KSH felé az OEP készíti el gyógyszertáranként, megyénként és országosan a jelentést. Ezzel a gyógyszertárak megszegik az 1997. évi XLVII. törvény 22. § (1) bek. a.) pontját, mivel olyan adatokat is továbbítanak az OEP számára, amely nem szükséges a társadalombiztosítási tevékenység ellátásához; illetve megsértik az 1997. évi XLVII. törvény 20. §-át, amely kimondja, hogy statisztikai célra egészségügyi adat és személyazonosító adat (TAJ szám) együtt csak az érintett írásbeli beleegyezésével továbbítható. Ez a gyakorlat alapvetően sérti az emberi jogokat, az adatgyűjtés az eredeti célon jelentősen, az alapvető szabadságjogok súlyos megsértésével, túlterjeszkedik. Az 1501/01 számú adatlap (mellékeltem) ugyanis semmilyen személyes adatot nem tartalmaz, csupán az egyes gyógyszerekből kiszolgált mennyiségek adatai szerepelnek rajta.

A fentiekre tekintettel kérem a tisztelt biztos urat, hogy a jogellenes adatkezelési gyakorlat ellen hivatása teljes súlyával lépjen fel, amelynek során:

A. a gyógyszertárak figyelmét hívja fel, hogy a társadalombiztosítási ellátások folyósításához nem szükséges adatok továbbítása az OEP számára törvényellenes,

B. hívja fel a gyógyszertárak figyelmét, hogy statisztikai adat bárhová, csak személyazonosításra alkalmatlan módon továbbítható, ezért a továbbiakban vagy maguk

¹ amely kimondja, hogy csak társadalombiztosítási ellátás elszámolásához, folyósításához szükséges adatot tarthat az OEP a birtokában

készítik el saját nyilvántartásuk alapján a statisztikai összesítést (az 1501/01-es adatlapot), vagy kitörlik az OEP számára továbbításra kerülő nem támogatott gyógyszerek adatai közül a személyazonosító adatokat (TAJ, receptazonosító kódszám), és úgy továbbítják.

C. hívja fel az OEP figyelmét arra, hogy az 1997. évi LXXX. törvény alapján nem rendelkezhetnek olyan adatokkal (még statisztikai célból sem), amelyek nem szükségesek a tevékenységük ellátásához (sem pedig a statisztikai űrlap kitöltéséhez)

D. kötelezze az OEP-et a jogellenesen tárolt (a támogatás nélkül kiváltott gyógyszerek) személyeket azonosító adatainak, haladéktalan megsemmisítésére!

Számomra a történet még néhány tanulsággal is szolgál. Láthatóan a gyógyszertárak bizonyos jogbizonytalanságban és adatvédelmi szabályzat, adatvédelmi felelős nélkül működnek. Csakis így fordulhat elő, hogy ennyire érzéketlenül és durván jogsértő módon, pusztán a dolgok könnyebb oldalát választva járjanak el. Ezért helyesnek vélném, ha jogilag is rendezni lehetne a gyógyszertárakban őrzött bizalmas adatok helyzetét.

Az Állami Számvevőszék 2004. októberi, a gyógyszertámogatásokról² készült jelentésének 70. oldalán ez található:

A házi orvosok gyógyszerfelírási szokásainak racionalizálása érdekében az OEP információs rendszert alakított ki: 2003. júliustól a megyei pénztárak havonta tájékoztatják a házi orvosokat a gyógyszerrendeléseikről és az országos tendenciákról.

A házi orvosok rendszeres havi kimutatást kapnak a hozzájuk bejelentkezett biztosítottak által kiváltott (a házi orvos által rendelteken túl más házi orvos, illetve szakorvosok által a saját praxisába tartozó betegeknek rendelt) gyógyszerekről és az ahhoz kapcsolódó TB támogatásról. Értesítést kapnak azokról a betegeikről, akik az adott hónapban 15 vélynél többet váltottak be a gyógyszertárakban, vagy 100 E Ft-nál magasabb értékű támogatást vettek igénybe (gyermek praxis esetén ez 10 vény és 50 E Ft). 2004-től a tájékoztatás már nem papíron, hanem mágneses adathordozón történik.

Ennek a bekezdésnek a valóságtartalmáról eddig még nem győződtem meg, de ha igaz, akkor az azt bizonyítaná, hogy az OEP a nála (ráadásul részben jogellenesen) lévő adatokkal az egyéni önrendelkezést figyelmen kívül hagyó módon rendelkezik. Az egyéneknek rendesen joguk van a házi orvos tájékoztatásának megtiltására – ezt itt láthatóan nem veszik figyelembe.

Szeged, 2005. március 31.

Tisztelettel,

Dr. Alexin Zoltán, PhD.
okl. matematikus

² [http://www.asz.gov.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/A603D3E37C2824C0C1256F33004AF98E/\\$FILE/0448J000.PDF](http://www.asz.gov.hu/ASZ/jeltar.nsf/0/A603D3E37C2824C0C1256F33004AF98E/$FILE/0448J000.PDF)

Jelentés a közforgalmú gyógyszertárak forgalmáról és a méltányosságból támogatott, valamint a különkeretes gyógyszerek forgalmáról (gyógyszertáranként, gyógyszerenként, megyénként és országos összesítésben)

OSAP 1501/01. jelentés
(Mágneselem adattartalma)

I. Gyógyszerkészítményenkénti adatok

(homeopátiás készítmények kivételével)

TTT

gyógyszernév
kiszereles
típus
törzskönyvi szám

NTdb – nem támogatott doboz szám

NTvsz – nem támogatott vényszám
NTár - nem támogatott fogyasztói áron vett forgalom
NT betegszám

KGYdb – közgyógyellátási jogcím doboz szám

KGYvsz – közgyógyellátási vényszám
KGYár – közgyógyellátott fogyasztói áron vett forgalom
KGY támogatás – közgyógyellátott forgalomra eső Tb támogatás
KGY kvázi – közgyógyellátott forgalomra eső kvázi térítési díj
KGY betegszám

EÜTMdb – eü. rendeletre térítésmentes jogcím doboz szám

EÜTMvényszám– eü. rendeletre térítésmentes vényszám
EÜTMár– eü. rendeletre térítésmentes fogyasztói áron vett forgalom
EÜTMtám– eü. rendeletre térítésmentes forgalomra eső Tb támogatás
EÜTM betegszám

EÜTKdb – eü. rendeletre térítésköteles jogcím doboz szám

EÜTKvsz – eü. rendeletre térítésköteles jogcím vényszám
EÜTKár – eü. rendeletre térítésköteles fogyasztói áron vett forgalom
EÜTKtám – eü. rendeletre térítésköteles forgalomra eső Tb támogatás
EÜTKbetegtérítés – eü. rendeletre térítésköteles forgalomra eső betegtérítés
EÜTK betegszám

HMdb – honvédelmi kötelezettség jogcím doboz szám

HMvsz – honvédelmi kötelezettség jogcím vényszám
HMár – honvédelmi kötelezettség fogyasztói áron vett forgalom
Hmtám – honvédelmi kötelezettség forgalomra eső Tb támogatás
HM betegszám

Übdb – üzemi baleset jogcím doboz szám

Übvsz – üzemi baleset jogcím vényszám

Übár – üzemi baleset jogcím fogyasztói áron vett forgalom

Übtám – üzemi baleset jogcím forgalomra eső Tb támogatás

ÜB betegszám

NORdb – normatív doboz szám

NORvsz – normatív vényszám

NORár – normatív fogyasztói áron vett forgalom

NORtám – normatív forgalomra eső Tb támogatás

NOR betegtérítés – normatív betegtérítés

NOR betegszám

SUMdb – össz. doboz szám

SUMvsz – össz. vényszám

SUMár – össz. fogyasztói áron vett forgalom

SUMtám – össz. forgalomra eső Tb támogatás

SUM kvázi – össz. kvázi térítési díj

SUM betegtérítés – össz. betegtérítés

SUM betegszám

II. Gyógyszertárankénti adatok:

OEP kód,
Megye (ha az OEP kódból nem derül ki)
Település

NT db – nem támogatott dobozsám,
NT vsz – nem támogatott vényszám,
NTár – nem támogatott fogyasztói áron vett forgalom,
NTkvázi – nem támogatott forgalomra eső kvázi térítési díj
NT betegtérítés – nem támogatott betegtérítés
NT betegszám,

KGYdb – közgyógy. Dobozszám

KGYvsz – közgyógy. vényszám,
KGYár – közgyógy. forgalomra eső fogyasztói ár
KGYtám – közgyógy. forgalomra eső Tb. támogatás
KGYkvázi – kvázi térítési díj
KGY betegszám

EÜTMdb – eü. rendeletre térítésmentes jogcím doboz szám

EÜTMvényszám– eü. rendeletre térítésmentes vényszám
EÜTMár– eü. rendeletre térítésmentes fogyasztói áron vett forgalom
EÜTMtám– eü. rendeletre térítésmentes forgalomra eső Tb támogatás
EÜTM betegszám

EÜTKdb – eü. rendeletre térítésköteles jogcím doboz szám

EÜTKvsz – eü. rendeletre térítésköteles jogcím vényszám
EÜTKár – eü. rendeletre térítésköteles fogyasztói áron vett forgalom
EÜTKtám – eü. rendeletre térítésköteles forgalomra eső Tb támogatás
EÜTKbetegtérítés – eü. rendeletre térítésköteles forgalomra eső betegtérítés
EÜTK betegszám

HMdb – honvédelmi kötelezettség jogcím doboz szám

HMvsz – honvédelmi kötelezettség jogcím vényszám
HMár – honvédelmi kötelezettség fogyasztói áron vett forgalom
Hmtám – honvédelmi kötelezettség forgalomra eső Tb támogatás
HM betegszám

Übdb – üzemi baleset jogcím doboz szám

Übvsz – üzemi baleset jogcím vényszám
Übár – üzemi baleset jogcím fogyasztói áron vett forgalom
Übtám – üzemi baleset jogcím forgalomra eső Tb támogatás
ÜB betegszám

NOR0db – 0%-ban támogatott dobozsám

NOR0vsz – 0%-ban támogatott vényszám

NOR0ár – 0%-ban támogatott fogyasztói áron vett forgalom

NOR0tám – 0%-ban támogatott forgalomra eső Tb. támogatás

NOR0betegtér – 0%-ban támogatott forgalomra eső betegterítés

NOR0betegszám,

NOR50db – 50%-ban támogatott dobozsám

NOR50vsz – 50%-ban támogatott vényszám

NOR50ár – 50%-ban támogatott fogyasztói áron vett forgalom

NOR50tám – 50%-ban támogatott forgalomra eső Tb. támogatás

NOR50betegtér – 50%-ban támogatott forgalomra eső betegterítés

NOR50betegszám,

NOR70db – 70%-ban támogatott dobozsám

NOR70vsz – 70%-ban támogatott vényszám

NOR70ár – 70%-ban támogatott fogyasztói áron vett forgalom

NOR70tám – 70%-ban támogatott forgalomra eső Tb. támogatás

NOR70betegtér – 70%-ban támogatott forgalomra eső betegterítés

NOR70betegszám,

NOR90db – 90%-ban támogatott dobozsám

NOR90vsz – 90%-ban támogatott vényszám

NORá90r – 90%-ban támogatott fogyasztói áron vett forgalom

NOR90tám – 90%-ban támogatott forgalomra eső Tb. támogatás

NOR90betegtér – 90%-ban támogatott forgalomra eső betegterítés

NOR90betegszám

NORfixdb – fix támogatású dobozsám

NORfixvsz – fix támogatású vényszám

NORfixár – fix támogatású fogyasztói áron vett forgalom

NORfixtám – fix támogatású forgalomra eső Tb. támogatás

NORfixbetegtér – fix támogatású forgalomra eső betegterítés

NORfixbetegszám,

MAté – magi tételszám

MAvsz – magi vényszám

MAár – magi fogyasztói áron

MAtám – magi Tb támogatás

MAbetegtér– magi betegterítés

SUMdb – össz dobozsám

SUMvsz – össz vényszám

SUMár – össz fogyasztói áron vett forgalom

SUMtám – össz forgalomra eső Tb támogatás

SUM kvázi – össz forgalomra eső kvázi térítési díj

SUM betegszám

III. Jelentés a méltányosságból támogatott gyógyszerek forgalmáról

1997. évi LXXXIII. törvény – a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól – 26. § (1) b) pontja alapján

TTT

gyógyszernév
kiszereles
típus
törzskönyvi szám

MELdb – méltányosságból támogatott doboz szám

MELvsz – méltányosságból támogatott vényszám
NORár – normatív fogyasztói áron vett forgalom
MELtám – méltányosságból támogatott Tb támogatás
MEL betegtérítés – méltányosságból támogatott betegtérítés
MEL betegszám

1997. évi LXXXIII. törvény – a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól – 26. § (1) c) pontja alapján

TTT

gyógyszernév
kiszereles
típus

EIMdb – egyedi import doboz szám

EIMvsz – egyedi import vényszám
EIMár – egyedi import fogyasztói áron vett forgalom
EIMtám – egyedi import Tb támogatás
EIM betegtérítés – egyedi import betegtérítés
EIM betegszám

IV. Jelentés a különkeretes gyógyszerek forgalmáról

TTT

gyógyszernév
kiszerezés
típus
törzskönyvi szám

KSZAdb – külön szerződés alapján doboz szám

KSZAvényszám– külön szerződés alapján vényszám
KSZAár– külön szerződés alapján fogyasztói áron vett forgalom
KSZAtám– külön szerződés alapján térítésmentes forgalomra eső Tb támogatás
KSZA betegszám

Kitöltési útmutató:

I: A gyógyszerenkénti adatok:

Megyei és országos összesítésben kell elkészíteni.

Az adatoknak mágnes lemezen, havonta a tárgyidőszakot követő második hónap 15. napjáig kell megérkezni.

II. Forgalmi adatok:

A forgalmi adatokat gyógyszerként, megyénként és országos összesítésben kell elkészíteni a II. számú rekord szerkezet alapján.

Beküldési határidő: tárgyidőszakot követő második hónap 15. napjáig mágnes lemezen.

III. Forgalmi adatok:

A forgalmi adatokat gyógyszerként, megyénként és országos összesítésben kell elkészíteni a III. számú rekord szerkezet alapján.

Beküldési határidő: tárgyidőszakot követő második hónap 15. napjáig mágnes lemezen.

IV. Forgalmi adatok:

A forgalmi adatokat országos összesítésben kell elkészíteni a IV. számú rekord szerkezet alapján.

Beküldési határidő: tárgyidőszakot követő második hónap 15. napjáig mágnes lemezen.

A forgalmi adatok megyei és országos összesítését nyomtatásban is meg kell küldeni.